

Kobilice na Krasu.

(S Komenščine.)

Na članek v »Soči« gledé kobilic vam poročamo, da je letos po Krasu manj kobilic nego lani.

Vendar bi bilo koristno pokončevati jih, da se za prihodnja leta spet ne razmnože in provzročijo ogromne škode. — Držimo se načela, da je boljše nevarnost preprečiti, kakor se z njo bojevati, ker v letu, ko nastopijo kobilice, ni letine, kljub vsemu pokončevanju, ker prehité svoj pokončevalce.

Zato pa je kar naravnost potrebno, da se letos prav pridno pokončuje kobilice ter ne čaka, da se zaredijo ter nam drugo leto napravijo zopet ogromno škodo!

Lansko leto se je plačevalo samo šolskim otrokom nalovljene kobilice. — Prav bi bilo in še z mnogo večjim uspehom, ako bi bili deležni plačila tudi drugi, odrasli ljudje. Otroci so vedno otroci! Več jih nalovi resen človek v eni uri, kakor muhast otrok cel dan. Opazovali smo to lani.

To stališče je bilo zavzeto tudi v seji okrajnega šolskega sveta v Sežani, do katerega se je obrnil deželni šolski svet v vprašanju, ali bi bilo potreba, da se otrokom da dopust (pouka prosto) že početkom aprila.

Sklenilo se je v Sežani pri okrajnem šolskem svetu, da otroci so v prvi vrsti določeni za šolo in naj se druge ljudi nagraduje za lovljenje kobilic, ki bi po mnenju nekotih udov vspešneje izvršili ta posel.

Strinjamo se s pozivom do deželnega odbora, naj pomaga takoj ter uporabi na razpolago mu dani denar v svrhu pokončevanja kobilic.

Rihemberški župan Pavlica

spoznan pred sednjo krivim nečastnih dejanj.

Mnogo smo pisali tekom let proti znamenemu rihemberškemu županu, očki Pavlica. Vse je bilo seveda resnično; mož se je jezil, »popravljaj« ali pa molčal, kakor mu je kazalo. Slednjič po dolgih letih se je pa le opogumil, prijel nekoga, ki mu je nekaj očital, ter ga tiral pred sodnijo, izpred katere pa je šel obsojen očka župan sam.

Poslušajmo, kaj pravi razsodba.

U 51/10 —

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija Ajdovščina. Je o obtožbi Josipa Pavlica kakor zasebnega obtožitelja zoper Leopolda Kerševana, zavoljo žaljenja časti v navzočnosti Josipa Pavlica kakor zasebnega obtožitelja, njegovega zastopnika dr. Pavletiča, prostega obtožena, njegovega zagovornika dr. Leupušček-a, po danes dognani razpravi po predlogu obtožitelja, da se vporabi zakon, razsodila tako:

Leopold Kerševan, Jožefov, iz Rihemberka št. 46, tamkaj rojen meseca januarja 1869, kat. samec, dninar, alfabet, oprošča se

v zmislu § 259 št. 3 k. p. r. od obtožbe radi prestopkov po §§ 488 in 491 k. z., da bi bil dne 8. februarja 1910 v prodajalni Antona Gerzeja v Rihemberku govoril o zasebnem obtožitelju Josipu Pavlica, županu v Rihemberku, da je rekel zasebni obtožitelj Francu Birsu, krčmarju v Trstu, da mu ne pravi domovnice za vsprejem domovinstva pod Trst, ako od njega ne kupin največji sod vina, in da s priobčini sam pojedehi — teh ubožih in da jedo ubogih žulje, namesto, da bi pošteno delali, — in da bi bil s tem obdolžil zasebnega obtožitelja lažljivo nepoštenega dejanja, ki bi ga utegnilo v mnenju ljudi ponižati, in bi ga bil na javnem in v navzočnosti več ljudi obdolžil zaničljivih lastnosti.

Razlogi:

Obdolženec sam je priznal, da je govoril 8. febr. 1910. v prodajalni Antona Gerzeja v Rihemberku o zasebnem obtožitelju zgoraj navedene žalitve, in isto je

potrjeno tudi po svedokih Antonu Gerzeju in Francu Cebron. To dejanje smatrati je bilo vsled tega za dokazno. Prvi del žalitve tvoril bi bil prestopok po § 488 k. z., ker je obdolženec z isto obdolžil zasebnega obtožitelja zaničljivega dejanja; drugi del pa bi tvoril prestopok po § 491 k. z., ker ga je obdolženec z žaljivimi besedami obdolžil zaničljivih lastnosti.

Glede dveh dejanj pa je obdolženec v zmislu §§ 490 in 491 k. z. nastopil dokaz resnice in je istega tudi doprinesel.

Kar se tiče prvega dejanja, potrdil je svedok Franc Birsu na popolnoma verodostojen način, da mu je zasebni obtožitelj odgovoril na prvo, da se mu izda domovnico v svrhu dosege domovinske pravice v Trstu: »pridite k meni po en sod vina in precej vas naredim triestina.« Na zgolj negativno pričevanje svedokov Ivana Sever in Franca Pečenko se ni moglo ozirati in to posebno ne glede na okolnost, potrjeno po svedoku Francu Birsu, da takrat Ivana Severja ni bilo navzočega in da se je pogovarjal v kuhinji s svedokovo ženo.

Ker je toraj obdolženec dokazal resničnost te svoje tritve, moralo se ga je oprostiti.

Glede druge žalitve, da so namreč pri občini, katere župan je zasebni obtožitelj, sami pojedehi teh ubogih, in da jedo ubogih žulje, — skliceval se je obdolženec v zmislu § 491 k. z., drugi odstavek, na več nečastnih dejanj zasebnega obtožitelja. Izmed teh smatrala so se za dokazana sledeča:

1.) Od 14.—19. decembra 1908 vršila se je v Rihemberku komisija v svrhu avtentizacije železniških mej, katere je vodil podpisani sodnik, in katere član je bil tudi zasebni obtožitelj, kakor rihemberški župan. Od urada za razlašanje zemljišč dobil je zasebni obtožitelj, kakor je sodniku samemu znano, zelo dobro plačane dijete menda po 20 K na dan, toraj skupaj za 6 dnij 120 K; česar zasebni obtožitelj ni zanikal. Proti temu pa si je on za iste dneve pri občini zaračunal dijete po 6 K na dan; kakor to poizhaja iz pričevanja pregledavca računov Antona Gerzeja in iz denarničnega dnevnika točka 302, katerega je priložil zasebni obtožitelj sam. Glede tega dnevnika je omeniti, da ne more tvoriti nikake dokazne moči, ker je nevezan in pisan po zasebnem obtožitelju samem in tudi po njem samem podpisani. Pri točki 302, kjer so napisani dnevi zgoraj navedene železniške komisije, dostavljeno je še namreč »za vse obč. komisije in pot v Trst zaračunam«. Ta odstavek ni v nikaki zvezi s troški železniških komisij in evidentno se znesek 26 K, ki je napisan v isti vsoti, nanaša samo na dijete železniške komisije namreč 6 dnij po 6 K znaša 36 K. Dotična pola denarničnega dnevnika videti je tudi bolj na novo pisana, kakor druge pole in jako verjetno je, da je omenjeni dostavek dodal zasebni obtožitelj.

Sicer pa je to brezpomembno in bi zasebni obtožitelj z omenjenim dostavkom le nekoliko ublažil učinek nečastnega dejanja, izbrisal pa bi ga ne, ker je na vsak način tudi iz tega dnevnika razvidno, da si je zasebni obtožitelj vsaj del zneska 36 K zaračunal za dijete železniške komisije. V očigled dejstvu, da je potegnil vže od urada za razlašitev zemljišč za iste dneve krasne dijete po 20 K na dan, je to dejanje, da si je še pri občini zaračunal dijete gotovo nečastno in je vže vsled tega obdolženčeva trditve, da je zasebni obtožitelj pojedeh denarja ubogih ljudi, opravičljiva.

2.) Iz pričevanja in vsled tega zelo verodostojnega pričevanja Vinkota Cigoj poizhaja nadalje, da je bil zasebni obtožitelj za časa gradnje bohinske železnice sklenil v lastnem imenu s tvrdko Madile & Comp. najemno pogodbo, temeljem katere je oddal tvrdki v najem »die Strassenrader im Niveau des Grandstüchkes des Bürgermeisters«. Ta okolnost potrjena je tudi po svedoku Antonu Lokarju, iz čigar pričevanja tudi poizhaja, da zasebni obtožitelj dotične najemnine letnih 30 K, — ni oddal cestnemu odboru.

Pismo tvrdke Madile & Comp. z dne 3. nov. 1903. tega dejstva ne more ovreči, ker se v istem govori samo glede zemljišč zasebnega obtožitelja, in je popolnoma mogoče, da je on zraven cestnih robčev oddal v najem tudi kaj svojih zemljišč.

Tudi to dejanje, ki se dotika vsaj kazenskega zakona je nečastno v zmislu § 491 k. z.

3.) Isti svedok potrdil je tudi, da je bil v onem času nesel k zasebnemu obtožitelju podpisat neki reverz, v katerem bi občina jamčila za vsako eventualno škodo, ki bi nastala vsled neodpeljave materijala — vsled hudournika Ravnak; da se je bil zasebni obtožitelj izrazil, da podpisuje reverz le pod pogojem, ako mu podjetje odstopi prevožno kamenja iz Kamenščeka po 1.80 K m³. Vse to dejanje samo na sebi ne glede na okolnost, je bil dobil prevožno zasebni obtožitelj sam, ali pa njegov sin, smatrati je za nečastno, ako je namreč zasebni obtožitelj za jedno uslugo, ki jo je imela storiti občina podjetju, zahteval protiuslugo za svojo osebo.

4.) Nečastna so tudi dejanja zasebnega obtožitelja, tičočna se dijete volilnih komisarjev pri občinskih volitvah v letu 1902. Iz pričevanja Ivana Colja poizhaja namreč, da neki Josip Robič takrat ni bil član komisije — če tudi je podpisan na dotičnih zapisnikih, da je pa proti temu potegnil dijete 16 K in to z vednostjo zasebnega obtožitelja predsednika komisije.

Tudi se pravi izkoriščati občino, ako je župan, kakor plačan občinski tajnik, imenoval za tajnika pri občinskih volitvah drugo osebo in potem izplačal dijete temu in sebi, namesto da bi dal svojo dijete imenovanemu tajniku, ali pa tega plačal iz svojega.

Obdolženec je toraj dokazal zasebnemu obtožitelju razna nečastna dejanja, katere opravičujejo njegovo očitjanje, da so pri občini pojedehi žuljev ubogih ljudi. Iz celote kazenske pravde zadobi se vtis, da zasebni obtožitelj, kakor župan občine Rihemberk ni opravljal svoje službe v blagor občine, temveč dosti bolj z namenom se s to službo okoristiti, in da se je v dosego tega svojega namena posluževal večkrat nečastnih, da celo kaznivih dejanj, in to v škodo bogatih in revnih davkoplačevalcev.

Iz navedenih razlogov moralo se je torej obdolženca oprostiti.

C. kr. okrajna sodnija Ajdovščina

odd. II., dne 19./5. 1910.

Razsodba pové dosti! Politična oblast je dolžna takoj odstaviti župana Pavlica ter izročiti posle županije v varne roke!

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Komen, 25. maja 1910. — (Kaplan i n a s t e p e j o). — Tako se je glasil naslov dopisa v »Soči«, s katerim sem po deželnozborskih volitvah potožil, da smo že tako daleč pod klobukom inkvizicije, da nas že kaplani dejanski suvajo, ako jih slepo ne vbogamo. »Gorica« je takoj odgovorila, da ni res. Molčal sem in čakal izdora tožbe, katero je vložil suvani Jos. Švara proti kaplanu Lavrenčiču iz Škrbine. Znani sodnik dr. Lavrenčič v Komnu je toženega kaplana oprostil in tožitelja Švaro obsodil. — To smo pričakovali od Lavrenčiča. (Ta kaplan je znan že iz njegovega postopanja dogovorno z dekanom komenskim pri znani »aalmatinski ekspediciji«, naperjeni proti poslancu Štreklju, o kateri smo svoj čas obširno poročali.)

Ker je bil toženec oproščen in tožitelj obsojen, je pa višja tržaška sodnija dr. Lavrenčiča podučila, kako ima soditi ter je kaplana obsodila na 40 K globo. Da se pa temu »apostolu miru« in učitelju morala ne zgodi krivica, ga je škof odškodoval za »zasluge« z boljšo službo.

Kaplan nas že v Komnu tepe, tako smo vzdihnili in milemu Bogu tožili, ko se je kaplan M. na dan občinske volitve lasal z občinskim redarjem, ker mu ta ni hotel dovoliti v prostorih obč. hiše večih pravic kakor ostalim kmetom — občinarjem. — Sam politični komisar je moral intervenirati in umiriti razjarnega kaplana, pozneje ga je pa sodnija podučila z diktirano denarno globo, da se morajo kaplani dostojneje obnašati. Prijatelj njegov pa mu svetuje, da kupi »olikanega Slovenca« ali »Galatea«, ter da se iz teh knjig uč, mesto da drdra vedno okoli.

»Gorica« ima v Komnu »točnega« poročevalca; čudno, da ni prinesla teh cvetk iz kaplanskih vrtov. Y.

Komen 24. maja. (Roditeljski sestane.) Tukajšnje učiteljstvo sklicuje na dan 29. maja (v nedeljo) svoj drugi roditeljski sestane, ki se vrši ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju. Vspored sestanka: I. Voditeljev nagovor navzočim. II. Predavanje občinskega zdravnika dr. Reje: »Alkohol z ozirom na mladino«. III. Predavanje šols. voditelja A. Lebana: »Lažniva mladina«. IV. Sklepní govor voditeljev. — Roditelji in prijatelji ter prijateljice šolske mladine in učiteljstva se uljudno vabijo na ta roditeljski sestane.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Gor. Branice. — V »Pr. L.« se neki »Vedež« zaletava v veselico in ples, katera je bila dne 8. maja 1910. Ne čudim se, da ga dotična prireditelj jezi. Od naše prireditve ima dobiček naša prepotrebna družba sv. C. in M. Kdo ima pa dobiček od Vaših prireditev? »Vedež«! Odgovori! »Vedeževa« jeza je brezpotrebna. »Vedež«, pogtej nekoliko okoli sebe. Potem boš videl, kje se več pleše. Videl boš tudi, v katerem času se je plesalo in se pleše. Če pa hočeš še kaj vedeti, poprašaj svoje pristaše, kako oni plešejo in kje, čeravno prepovedujejo ples na vse pretege. Veš ti »Vedež«! Najbolje je, da molčiš. Ako pa hočeš še kaj slišati, pa se le zopet oglasi. Pa tudi za Vas, g. Šmid, imam nekaj. V nedeljo ste povzročili obilo smeha na vasi. Živ krst vam ne verjame, da vam je škof prepovedal, da ne smete dičesar dati v cerkvene namene. S takimi čenčarijami se le smešite! Smrkovec, pobalin itd. si pa lahko doma pridržite in ni potreba v cerkvi pitati s takimi imeni poštene in dostojne fante. Cerkev je hiša molitve, a ne hiša zmerjanja in pretenja. Kot duhovnik morate že to vedeti. Za danes za dosti, prihodnjič pa še kaj!

Iz Branice, dne 23. maja. V zadnjem »Primorskem Listu« se neki človek pod imenom »Vedež« zaganja v mene, oziroma mojo družino. Da je »Vedež« v pravem pomenu besede, se uže iz tega razvidi, da nima niti pojma o lastniški pravici; predbaciva mi namreč, da kosim travnik pod spomenikom, češ, da je to cerkvene občine last. Dragi »Vedež« potrdi se do gospoda kurata Šmida, saj ni od tebe oddaljen, pokaže naj ti listino, to je pogodbo, katero se je sklenilo med menoj in z vsemi petimi člani cerkveno-skladovnega odbora pred c. kr. notarjem, tam bodeš videl črno na belem, da sem res podaril okoli 800 kv. m zemljišča cerkveni občini ali bil sem vsaj toliko previden, ker sem slutil, s kom bodem imel opravila, da si sem na omenjenem zemljišču ves užitek pridržal, torej k temu spada tudi trava. Torej gospod »Vedež«, akcije v tej zadevi stenoja za Vas slabe, posebno ker sem to pravo utrdil tudi za svoje naslednike.

Dobro bi bilo pa, da bi se isto zemljišče spremenilo v cesto in posulo s peskom; ker pa cerkvena občina nima denarja da bi vi s svojimi kronicami to izvršili, s tem bi napravili dvoje dobro delo, namreč prostor bi bil olepšan okrog spomenika in vam bi se želja spopolnila, da jaz ne bi imel kaj kositi.

Dalje govori o velikem pohujšanju, katero sem baje provzročil s tem, da sem prepustil prostor za Ciril-Methodovo veselico, katera je prinesla čez 100 K v korist iste družbe. No! o tem ni vredno niti pisati.

Zaganja se tudi v mene, da nasprotujem gospodu kuratu Šmidu. Mogoče vidi gospod »Vedež« nasprotovanje v tem, da sem se jaz izrazil proti raznim osebami, da je velika nesreča za Branico, da je on k nam prišel, ker ako nam ne bi bil nič drugega slabega naredil, je to uže dosti, da nam je stavbo, katera je bila od naših očetov za šolo zidana, vzel in jo po mestni šegi spremenil v gosnosko dvorano. Šola je pa zdaj na periferiji v prostoru bolj sposobnem za klet kakor za šolo. Napravil nam je velik doig. Najslabše od vsega pa je to, da so pri nas take krajevne razmere, da ni mogoče več, da bi vdobili šolo v središču. Torej spomin bodemo imeli da nam je On šolo iz središča izbacnil in to za vselej. Ljudstvo še tega ne razume.

(Dalje v prilogi).

Ali kadar bo treba povrniti dolg poprave dvorane in plačati obresti od obresti ter zidati novo šolo, se zave in kesalo se bode, da vam je podpisalo zaupnico, da delate za Braniški telesni blagor, ali kesanje pride prekasno.

Pa še nekaj, g. Smid! Prosim, da bi odgovorili na opazko v »Soči« z dne 14. maja 1910, št. 54, katerega je v prilogi pod naslovom »Braniški kuhat Smid«. Tam se glasi tako le: »Kaj ko bi priporočili Materij božji tudi tistega braniškega mistifikatorja listov, za katerim se on vedno oglasi! Morda bi mu ne škodovalo! Ali ga kaj pozna?«

Florijan Čehovin.

iz krminskega okraja.

Iz Biljane. — Zanut: »Kam pa ti, kompari?« Zanut: »Ki tega ne vieš, korpo di bako, na Dobravo k fancjonu. Videš, če graj danes vsi Brici inu mi Bjanci, zato ki boj danes tam čudne reči. Nunc z Modane je reku, de pridej darca na Dobravo kršanski mladenči: mirenski oštjarji in štojnanski pašaretarji. Ti su ljdje! Po trebuhu boj skakl inu po glavi lezli, da jih bo lušno gladate.« Zanut: »Sapramiš, ma kako si pravej ti španski mladenči?« Zanut: »Tri taužent tantav, se sem ti že reku tam endan, de su ti ljdje kršanski čuki al kukar guara orli«, al ni to lepo?« Zanut: »Ben no, viš ki, pa pajmo gledat.«

Kakor mogočnā kraljica sedi vas Biljana sred krasnih Brd. Vsa čast ji, pametni ljudje so notri in kakor pravijo, zavzema ta kraj gledē napredka prvo mesto v vinorodnih Brdih. In čujte ljudje božji, kaj se tam kuha sedaj: ohrabreni po vzgledu katoliških »čukov« mislijo tam skrbni očete in pobožne mamice ustanoviti družbo mladih telovadcev. Zakaj pa da ne? Saj nosijo vzgledni čuki slovensko znamenje za čepicami, vina se boje kakor vrag križa in njihovi vodje delajo na Dunaju »kšeft«. Kaj se hoče še več? Ferdaman vsak, kdor misli drugače. Škoda, da bi pustil sodruge v strašni temi prosvete. In glejte, »čuk« je kaj hitro zavohal ta srečni kraj in si osvojil mnogo sre vrljih Biljancev. Vsak da nekaj, pa bodo imeli krščanske mladeniče, ki hodijo k maši in ki jih pokopljejo v »žegen«, kakor bi utegnil trditi vrhovni medanski general, ki ga dobro rede verne ovčice, ki nimajo včasih niti za sol, pa mu znosijo gor vse, kar morejo. Tako torej se je porodila ta lepa misel po čukovskem shodu na Dobroven, posebno ko se je proti večeru istega dne kat. mladeničem prikazal na ljni gradu in jih s krasnim glasom opomnil njihove dolžnosti: »v boj proti bratu, mi hočemo biti pravi možje brez domovine!« Velika čast za to vas, saj bo imela v svoji sredi grobokope slovenskega naroda, ki bodo pod znamenjem od njih teptanega križa vsi kakor en mož netili razpor, zgago in pogin krasne slovenske zemlje, ki jih je rodila. Miru nočejo, hočejo boj na nož, hočejo pogubo povsod; pa naj jim bo! — Kdor ima glavo na pravem mestu, ta ne pojde na limanice kranjskim čukom, ki so se pustili preslepiti od onih, katerih glavna naloga in skrb bi morala biti blaginja zaslužjenega slov. ljudstva ne pa le skrb za svoj žep in poneumnevanje ljudstva. — Biljanski prihodnji »krščanski čuki« smejo biti na te jalove vojskovodje strašno ponosni, zato pa: Vsi v njih tabor, naprej zastava s čukovsko podobo! — Eden izmed »Orlov«.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Ženska podružnica sv. C. in M. v Pevni vabi na prvo veselico, katero priredi v nedeljo, dne 29. maja v prostorih g. Maraža pri Soškem mostu s sledečim vspešdom: Cigani. Malomestna šalo-igra v treh dejanjih. (Spisal Jakob Dolinar.) Med igro igra vojaška godba c. kr. 47. pešpolka. Po igri: Ples zabava in ples. **Začetek ob 3^{1/2} uri.** Vstopnina za osebo 40 vin., udje 20 vin. Sedeži I. vrsta 60 vin., II. vrsta 40 vin., III. vrsta 20 vin. Ples: komad à 20 vin., 6 komadov I. K. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Za družbo sv. C. in M. je daroval g. P. K. I. — o priliki obrazlozbe stavjalnega stroja »Linotype«.

Ciril Metodova podružnica se je zopet ustanovila v Cerknem. — Prva, ki je

bila ustanovljena kmalu po pričetku družbinega delovanja, je vsled nedelavnosti odbora po nekaj letih zaspala. V nedeljo je bil ustanovni občni zbor nove podružnice za Cerkno in okolico. Udeležba je bila precejšnja. Tehnik Brelih je pozdravil vse navzoče, opisal žalostno zgodovino Slovencev od njih prihoda v sedanjo domovino, pokazal, kako so posebno Nerci zmanjšali nekdanjo slovensko posest in pomaknili narodnostno mejo proti jugu in dokazal potrebo slovenskega obrambnega društva, kojega morajo podpirati vsi Slovenci. V odbor so bili voljeni: za predsednico gospa Matilda Štrukljeva, namestnik g. Avgust Brelih, blagajničarka gospi Mici Tušarjeva, namestnik g. Lavoslav Gorup, in tajnica gospi Kati Obidova, namestnik gosp. Stanko Trdan. Delegatom za občni zbor družbe je bil izvoljen gosp. Janko Gerželj. Za posamezne kraje v okolici se je imenovalo poverjenike. Po občnem zboru se je nabrala precejšnja svota za novo podružnico.

Prepričani smo, da bode vsled poznane radodarnosti in zavednosti Cerkljanov nova podružnica dobro vspevala vzlje mnogim društvom, ki jih imamo in vzlje nasprotnikom od izvestnih strani, ki so celo raztegalile lepak, ki je vabil na ta ustanovni občni zbor.

»Prva češka na življenje« v Trstu je zopet naročila pri odseku za vseslovenski listek v akad. društvu »Sava« na Dunaju 200 legitimacijskih listkov in plačala v prid naši prepotrebni Ciril-Methodovi družbi za vsak listek po eno krono, tako da ima družba korist od vsake izdane zavarovalne police. Priporočamo najtopleje »Prvo češko na življenje« in opozarjamo še prav posebno na njena zavarovanja, sklenjena za Ciril-Methodovo družbo, ki imajo namen zagotoviti kmalu naši šolski družbi — milijonsko glavnico. —

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodec trpečo neprekoaljno sredstvo katero ima prednost pred vsami drugimi drastičnimi čistili, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšujoče in okrepčujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. čvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti A. Girioncoli.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — Umrla je v Svetem pri Komnu gospa Alojzija Ipavec, rojena Toroš. Prenesli so jo v rojstni kraj Medano po njeni želji. Pri pogrebu je bila velika udeležba. Pokojnica je mati g. učitelja-voditelja Ipavca v Svetem, kateremu izrekamo naše sožalje.

Dijaški tamburaški zbor v Gorici priredi dne 4. junija 1910. svoj zabavni večer na vrtu hotela »pri zlatem jellenu«. — Vspored se pravočasno naznani. Vstopnina znaša za osebo 60 vin., družino 2 K, za dijake in dijakinje 40 vin. V slučaju slabega vremena se vrši zabava v dvorani. K obilni udeležbi vabi dijaški odbor.

Zbirka novel »Seltsame Leute«. — Njegovo Veličanstvo je odredilo z najvišjim odlokom od 26. aprila t. l., da se sprejme zbirko novel »Seltsame Leute« v c. in kr. družinsko fideikomisno knjižnico. Spisala je to zbirko velerodna gospa ekselencenka Marija pl. Pistohlkors, rojena baronica Freytagh-Loringhoven. — Njegovo Veličanstvo je zajedno ukazalo, izreči pisateljici tem povodom najvišjo zahvalo.

Pl. gospa Pistohlkors prebiva v Gorici. Knjigo je dobiti tudi v knjigarni v Trgovskem Domu.

O vodovodu za Vipavske občine piše »Gorica«. Pravi, da deželni odbor je odredil, da se napravijo podrobni načrti za kraje: Lokavec, Sv. Križ, Cesta, Dobravljica, Plače, Male in Vel. Žabljice, Skrilje, Kamnje-Potoče, Črniče, Šempas, Selo, Batuje, Dornberg, Tabor, Saksidi, Zalošče, Pravnica, Gradišče, potem pa še: Št. Andrež, Pevma, Št. Peter in obe Vrtojbi!

Nò, na široko zasnovano, kakor da bi vodovod ne bil v glavnem namenjen za Gorico! — Troškov za načrte bo lahko obilo, ali vode pa ne bo nič! Pozor, občine, da ne bo občutnih nepotrebnih stroškov!

Ravnatelj ženskega učiteljišča v Gorici Križnič in — »Legu«. Iz mesta: — Jutri se bo vršila v Gorici glavna skupščina zloglasne »Legu«. Pri sprejemu in pozneje pri slavnosti nastopijo kot pevke tudi nekatere gojenke I. a š. k. e. g. a. oddelka učiteljišča. Za slovenske kandidatkinje je Križnič strašno v strahu: niti ganiti se ne smejo; da bi kje nastopile, Bog ne daj; že li koncertom P. in gl. dr. ne smejo; ali Lahinjam pa dovoli ravnatelj Križnič, da bi pri prijatelju dr. Gregorčiču, da smejo nastopiti jutri pri slavnosti »Legu«, naperjene proti Slovincem! Sodba o tem je le ena. Ali tako je v časih zverze slovenskih klerikalcev z laškimi liberalci!!

P. n. poverjenikom in članom »Matičce Slovenske«. — Po § 3. društvenih pravil je članarino plačati v prvi polovici vsakega leta, a doslej je plačalo le 26 poverjenikov. Letos izide »Letopis« z imenikom ter pojde v tisk s 1. julijem. Kdor bo plačal pozneje, ne more več priti v imenik. Če plačujejo ljubljanski člani že za bodoče leto, ko prejmo knjige za prejšnje, če se Mohorjani drže roka, se ga bodo morali držati tudi Matičarji.

»Slovenec« se je že »otresel« nune Candide, koje »dobrodelnost« občuduje sedaj vsa javnost, in pravi v daljšem članku, da je bila ta nuna zapeljana in da so jo gotovo brezvestni ljudje (»liberalci« seveda!) uporabljali proti bivšemu predsedniku Loubetu, ki bo najbrže naslednik Fallieres-ov in katerega treba kompromitirati, da se to zabrani. — Slaba stvar se da slabo braniti. »Slovenec« pravi, da so draguljari izročili nuni dragocenosti z naročilom, da jih mora prodati tekom petih dni. Takoj se da otipati, da je to laž! Znano je namreč, da se je vlekle tako delovanje nune že dlje časa in da so nastopili draguljarji proti njej, ko niso dobili na razna pisma nobenega odgovora. Če pa nuna ni mogla prodati dragocenosti, zakaj pa niso pri njej dobili biserov, zakaj jih ni vrnila? Zakaj se je dr. Petit ustrelil? Iz njegovih pisem je razvidna cela, dobro premišljena sleparija nune Candide, katero so zaprli komaj pod težo neizpodbitnih dokazov njenih nečednih dejanj. To so dejstva in preiskava dožene še natančnejše podatke o tem najnovejšem klerikalnem skandalu, dožene pa tudi, da se zaman otresajo te nune vsi klerikalni listi s »Slovincem« vred!

»Gorica« stika nekaj po Komenščini pa govori o odstavljenih županih in podžupanih. Svetovali bi jej, naj se obrne rajši v Rihemberg pa odstavi svojega ljubljena očko Pavlico, katerega sliko kot uzornega župana prinašamo danes v članku »Rihemberški župan Pavlica, spoznan pred sodnijo krivim nečastnih dejanj.« — »Tu se špeglaj, brunna duša!«

Gor. slovenska mladina priredi jutri dne 29. t. m. svoj peti izlet. Črta: Solkan - Št. Maver - Vragova jama - Pevma (k Maražu, kjer se vrši veselica) - Gorica. — Zbirališče na Goriščeku ob 3. popoldne. — Izlet, odsek.

»Gorica« še vedno slepari, da so v kuratoriju »slov. zasebne gimnazije« poleg klerikalcev tudi naprednjaki. Navedli smo imena članov kuratorija ter povedali o vseh gospodih resnico. Med njimi ni nobenega pristaša narodno-napredne stranke, vendar trdi »Gorica«, da so tudi naprednjaki v kuratoriju! Kaj takega more trditi le tako nesramno lažniv list, kakoršen je Gregorčičeva »Gorica!« — »Gorica« farba in laže — imen članov kuratorija pa še sedaj ni priobčila! Pač zato, da bi klerikalni backi ne videli, kako jih slepari.

Razpis natečaja. — Razpisuje se natečaj za jeden izpraznjen štipendij Codelli-Fahrenfeldove ustanove v znesku 210 kron, kateri se podeli dijaku goriške gimnazije, ki je sin plemenitaša poknežene grofovine Goriško-Gradišanske. Prosilci imajo predložiti svoje v smislu obstoječih zakonov opremljene prošnje deželnemu odboru do 15. junija 1910. Deželni odbor.

O socialnodemokratskem »mladeniškem shodu« poročajo rdeči barbarji, da je bil izredno dobro obiskan ter da pomeni kdo ve kaj. Res je, da je prišlo precej ljudij, socialnih demokratov razne starosti, ali da bi ta shod kot mladeniški shod po-

menil kaj posebnega, to ni res, tega se tudi sami zavedajo, ali prav radi tega farbajo javnost, češ, morda se le dobi koga, ki bo verjel. V tem oziru so prav bližni klerikalcem.

Sad klerikalnega hujskanja med kolonisti. — Klerikalci hujskajo kolone, ker jim obljublajo neizvedljive reči. Sejejo med nje še večjo nezadovoljnost; uspeh tega hujskanja je beležila »Gorica«, ki je konstatirala, da je dobilo te dni do 60 kolonov slovo! Reveži naj se zahvalijo za to slovenskim klerikalcem, ki gonijo uboge kolone v boj proti gospodarjem, največ radi tega, ker ti gospodarji niso klerikalnega mišljenja. Če bi bili klerikalci, potem bi klerikalni generali reševali kolonstvo tako, da bi jih učili lepo tiho biti in delati ter se udati v božjo voljo!

V poročilu o Sokolski veselici v Selu je omenjeno, da neka eri krčmarji ob takih prilikah hočejo obogateti. Izjavljamo, da se ta opazka ne tiče krčme g. Slamiča iz Crnič, ki je poskrbel na veselilnem prostoru za pijačo in jed, marveč so mu bili prireditelji in udeležniki še hvaležni za postrežbo. — Društvene poročevalce pa prosimo natančnosti in previdnosti pri poročanju!

»Društvo jugoslovenskih železniških uradnikov« ustanovi v nedeljo 29. majnika svojo tretjo podružnico na Jesenicah. Ustanovni občni zbor se bo vršil ob pol 6 uri v prostorih pri »Sokolu« na Jesenicah; zvečer pa je istotam družabni večer. — Tovariše iskreno prosimo, da se v polnem številu odzovejo našemu vabilu. Na družabni večer pa iskreno vabimo prijatelje in znance ter njih družine. — Osrednji odbor.

Lep »ljudski« poslanec! — Most čez Sočo v Plaveh popravljajo. Delo ima v rokah »regnicolo«, delavci so tudi sami Lah! Kakor da bi ne bilo domačih moči za tako delo. Delo je oddal Lahom predsednik čestnega odbora, ljudski poslanec Miha Zega v Kanalu! Taki pač so v času zveze s Pajerjem!

Žaljenja veličanstva je bil obdolžen 22 letni laški podanik Leon Drisidenti, uradnik v ladjedelnici v Trliču! Obdolžen je bil, da se je izrazil o cesarski himni tako nesposobno, da je zagrešil žaljenje veličanstva. Pri razpravi je bil oproščen take obtožbe ali radi hujskanja k dejanjem prepovedanim po zakonu, obsojen na 2 tedna zapora. — Drisidentija so bili prijeli zajedno z Andreinijem radi vohunstva pa so ga izpustili.

Jutrisajna vaja lovskega in strelskega društva za Goriško se bo vršila v Panovcu točno ob 2. uri pop.

15% povišek na doklade na direktne davke v Gorici. — V sredo je imel goriški mestni svet sejo, v kateri je bilo govora o proračunu za tekoče leto. Sklicevali so se na odlok dež. odbora gledē sestave proračuna pa povedali, da vsejedno je potreba povišati doklade na direktne davke za 15%! Lepi časi nastajajo v Gorici! Veličanska draginja in vedno večji davki.

Vipavska železnica, slavna polževka, vozi sicer počasi, vendar bi se lahko na ovinku za Dornbergom pred Batujami pripetila kaka nesreča, ker ni tam nobene zapiralnice prehoda čez tir, dasi je potrebna radi tega, ker se z ovinka pride kar na tir ter se ga prej ne vidi. Ali čakajo kake nesreče?

Slov. planinsko društvo je otvorilo Kadilnikovo kočno na Golici dne 22. maja 1910. Pri tej priliki se je zbralo v koči znatno število planincev. Koča je dobro prezimila in le železi je, da bi imela vedno mnogo obiskovalcev. Golica je na južni strani že popolnoma brez snega in flora se tudi že krasno razvija.

Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi dne 1. julija t. l. izlet v Belgrad. Ker je društvu na tem, da bode zlet tem sijajnejši in da zamore prirediti iz Zagreba v Belgrad in nazaj posebni vlak, je potreba, da pridobi kolikor mogoče več udeležnikov in to ne samo iz Ljubljane ozir. iz Kranjske, temveč tudi iz Trsta, Goriške in Štajerske!

Toča. — Včeraj je padala med hudim deževjem tudi toča, ki je najbrže napravila precej škode, kakor jo je napravil tudi močan naliv.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bo sta odprti v Gorici lekarni Pontoni-Liberi. V teh dveh lekarnah bo tudi pomožna služba v času od 29. t. m. do 5. junija.

Ugodna prilika. — Le še v ponedeljek in torek se bode prodajalo skoraj zastojno razno blago v Raštelju št. 14.

Priloga. — Opozorjamo sl. občinstvo na prilogo rokodelne tovarne obuval tvrdke V. Havel v Blatni (južno Češko), ki smo jo priložili današnji številki. Tvrdba je jako solidna, zato jo prav toplo priporočamo.

Opozorjamo slav. občinstvo na inse-
rat »Agro-Merkur« in priporočamo, da se poslužuje te zanesljive tvrdke.

Sokolski vestnik.

»Sokol« v Cerknem. — Največjo delavnost med vsemi društvi v Cerknem razvija gotovo naš »Sokol«. V telovadnici, ki smo jo najeli po letošnjem občnem zboru, se telovadi vsaki večer. Razven članov se še posebno marljivo udeležujejo telovadbe sestre članice in naraščaj. Vseh skupaj telovadi nad petdeset in sicer po dvakrat na teden. Telovadnica se je izpopolnila z novim orodjem, koje je došlo pred kratkim in je stalo okoli K 500.—. Prihodnji teden se prične telovaditi na prostem letnem telovadišču, ki bode obsegalo približno 300 m². Tudi več izletov je že letos priredilo društvo, tako na Reko, k Sv. Luciji, na Travnik in na Bukovo, kjer se sedaj snujajo telovadni odsek. Društvo deluje tudi na vstanovitev odsekov v drugih krajih, kjer se gotovo še letos ustanove, ker so dani vsi pogoji. V tem oziru bi pa potreboval cerkljanski »Sokol« zaslombe na drugega močnega »Sokola«, kojega sedež naj bi bil v Tolminu, potem bi se dalo razširiti Sokolstvo po Tolminskem!!

Cerkljanskemu »Sokolu« pa kličemo: Vstrajno naprej!

Žveza narodnih društev.

Akad. fer. društvu »Adrija« je od po-
žrtvovalne strani dana na razpolago svo-
ta 500 K za ustanovitev javne ljudske
knjižnice v Starem selu pri Kobaridu. —
S tem je zagotovljena mali vasi starosel-
ski knjižnica, s kakoršno se ne more po-
našati tako kmalu kaka še tako velika
slovenska občina. — Da pa doseže veli-
kodušni dar v kolikor mogoče velikem
obsegu svoj namen, se tem poim obrača
društveni odbor do vseh, ki bi v to pri-
merne slovenske knjige bodi-si brezpla-
čno ali proti kakim odškodnini prepustili
društvu »Adriji«, naj to blagovoie pisme-
no ali ustmeno naznani na »Adrijin« na-
slov.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Tečaj za šivilje v Ajdovščini. — C. kr.
ekspozitura za obrtni pouk v Gorici ter
zavod za pospeševanje obrti sta otvorila
tritedenski tečaj za šivilje v Ajdovščini
pod vodstvom obč. znanega strokovnjaka
g. Kunca-a. Tečaj je pričel 23. t. m. —
To je že tretji obrtni tečaj v Ajdovščini,
kojega sta priredila goji imenovana za-
voda v zadnjih treh letih v Ajdovščini.
Uspehi pri krojačih in čevljarjih so kra-
sni: upati je, da tudi pri šiviljah ne izo-
stanejo.

**Oddaja cepičev za zeleno cepljenje
ameriških trt.** — Vinogradnikom, ki po-
trebujejo cepiče za zeleno cepljenje ame-
riških trt, se naznanja, da dobe iste za-
stoj iz državnih trtnih nasadov v Trziču.
Oddajali se bodo cepiči od samih dobrih
sort. Vinogradniki iz bližine Trziča naj si
gredo k omenjenemu nasadu po nje sami,
drugi pa, ki žele, da se jim je pošlje po
pošti, naj se obrnejo pismeno na c. kr. vi-
narskega nadzornika za Primorsko v Tr-
stu (c. kr. namestništvo).

**Vožnja vlakov št. 1720. in 1721. na
progi Trbiž-Jesenice.** — Od 1. junija 1910.
bosta vozila osebna vlaka št. 1720. in
1721. na progi Trbiž-Jesenice vsak dan.
Vlak št. 1720. bo odhajal z Jesenice ob 1.
uri 5 min. po noči in prihajal v Trbiž ob
2 uri 5 min. po noči. Vlak št. 1721 bo od-
hajal iz Trbiža ob 4 uri 10 min. zjutraj in
prihajal na Jesenice ob 5. uri 8 min. zju-
traj.

Vinska letina letos ne bode tako obil-
na kakor zadnji dve leti. Pričakujejo pa
vinogradniki izvrstno kapljico.

**Otvoritev nove medmestne telefon-
ske proge št. 3905.** — S 1. junijem t. l. se

predajo javnemu prometu medmestne te-
lefonске proge št. 3905 Poreč - Nova vas-
Višnjan - Labinci - Kaštelir in št. 3906
Poreč - Žbandaj - Baderna - Sv. Lovreč
Pazenatički z novo uvrščeno telefonsko
centralo Višnjan oziroma novimi javnimi
govornicami v Novivasi, Labincih, Ka-
šteliru, Žbandaju, Baderni in Sv. Lovreču
Paženatičkem.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« opozar-
ja svoje člane na izvanredni občni zbor,
kateri se bo vršil danes zvečer ob 8¹/₂ uri
»pri zlatem Jelcu«. Gg. člani so napro-
šeni da se tega izvan. občnega zbora go-
tovo in polnoštevilno udeležijo! — Odbor.

**Kolesarsko društvo »Danica« v Go-
rici** naznanja, da se že vrše priprave za
veliko športno slavnost, katera bode v
nedeljo dne 12. junija t. l. Zanimanje iz
mesta in z dežele je veliko. Isti dan bodo
tri dirke, kakor tudi srečkanje za novo fi-
no dvokolo »Dürkopp«; koncert, šaljiva
pošta, javni ples, umetni ognji itd.

**Kolesarsko društvo »Danica« v Go-
rici** vabi vse gg. člane, da se v obilnem
številu udeležijo nedeljskega izleta k slav-
nosti kolesarskega društva »Vrtojba« v
Vrtojbi. Odhod iz društvenih prostorov
točno ob 1.30 popoldne. Naproša se tudi
gg. člane, kateri žele prevzeti cestno kon-
trollo pri dirki, da pridejo opoldne k »ru-
deči hiši«, kjer se jim določi prostor.

Politični pregled.

Poslanska zbornica nima nujnejšega
dela nego pečati se z zakonskim načrtom
o ustanovitvi zbora veteranov. Razprava
je dognana do volitve generalnih govornikov.
Nadaljevala se je raprava o pred-
logih za zgradbe vseučilišč. Ob tej priliki
je rekel češki posl. Hrasky, da vladni voz
vlečejo sedaj Lahi skupno z Nemci pa da
se bodo varali; praktičneje bi bilo za La-
he, da bi iskali lealno sporazumljenje z
južnimi Slovani ter bi z njimi skupno po-
stopali. Lahi se varajo, če mislijo, da
Nemci priznajo Trst za sedež laške pravne
fakultete. Kontroverza glede sedeža je
tu v namen, da se prepreči ustanovitev
laške pravne fakultete.

Cesar v Bosni. — Velikanske varnost-
ne odredbe je odredila vlada v Bosni za
prihod cesarja, v strahu, da ne bi prišli
anarhisti v Bosno ter napravili kak aten-
tat. Vse potnike natanko preiskujejo ter
vsi se morajo legitimirati; če ne nazaj ali
pa v zapor!

Razne vesti.

Kanonik proti kanoniku. Kanonik
Mecchia v Trstu razkrinkan kot tiran,
spletkar, lažnik. — Kanonik in župnik pri
sv. Justu v Trstu Just Buttignoni je izdal
na duhovščino tržaško - koperske škofije
okrožnico, v kateri poziva duhovščino,
naj se izreče, ali je Mecchia še dostojen,
da opravlja svojo službo. Mecchia je ka-
nonik in kancelar v škofijskem ordinari-
jatu. V okrožnici je povedano, kako že 17
let pašuje Mecchia v ordinarijatu, kako je
preganjal neljube mu duhovnike, rekel »da
bi le malce stradali«, gojil protekcionizem,
imel okoli sebe volune, njegova oblast je
bila nad škofovo avtoriteto, nekega župni-
ka, ki je grajal nakup zemljišča od strani
družbe sv. Vincenca, je pogal iz Trsta v
Milje, siromaki sv. Vincenca so zgubili
38.000 K, kancelar Mecchia je skrajno su-
rov. 80 letnemu duhovniku je pokazal za-
ničljivo vrata v škofijski pisarni, ko je ža-
lil nekoč mestne župnike in so ga ti pri-
jeli, se je zvjval ter trdil, da ni tako govo-
ril, mož ima zverinsko srce ter je hotel
pognati iz službe pri novem sv. Antonu
pisarja, ki dela tam že 17 let le radi tega,
ker je pogrešil kako latinsko besedo, kot
šolski nadzornik je mučil katehete v Tr-
stu, k sv. Justu je hotel spraviti svojega
brata za župnika pa divjal, ko je bil imeno-
van Buttignoni, celo škof Nagl se ga je bal
intriganta, ko je bil imenovan Mecchia
prodekanom, so protestirali vsi tržaški
mestni župniki. Na to zatrja avtor, kano-
nik Buttignoni, ponovno, da mu ni sovra-
štvo do Mecchie narekovalo te obtožbe.
Vodila ga je marveč ljubezen do 300 ši-
kaniranih sobratov nasproti enemu sa-
memu človeku.

Ta spis ni sestavljen iz praznih be-
sed, ampak na podlagi dejstev, ki jih je
avtor pripravljen dokazati pred vsakim
cerkvenim ali civilnim sodiščem.

Ob enem pozivlja duhovščino, naj
podpiše zahtevo, da se tega človeka od-
strani iz škofijske pisarne. Doba teroriz-
ma mora nehati! Poskrbljeno je, da ni-
kogar ne zadene radi tega maščevanje
tega despota. Duhovščina tržaško-koper-
ske škofije naj stori tako, kakor je storila
duhovščina olomuške škofije proti nad-
škofu Kolmu. Na čelu škofijske pisarne ne
sme ostati človek, ki je fiskalec, terorist,
osvetiljivec, farizejec, nevljudnež in ne-
sramen lažnik. Tako sramoto za vso ško-
fijo treba enkrat izbrisati.

Hude besede, luda obtožba! Lep bo-
žji namestnik je Mecchia!

V Trstu iščejo veleizdajnike. Zapri-
li so že več laških mladeničev. Preiskovalni
sodnik je dobil baje v roke dokaze o ob-
širnem veleizdajniškem delovanju med
Lahi v Trstu!

Drevo, ki daje mleko in kruh. — V
Južni Ameriki, kjer se sploh gode mnoga
čudesa, raste čudno drevo: imenujejo ga
»kravje drevo«. To ime ima od tega, ker
daje v gotovih letnih časih veliko množino
mleka. Najde se v hribovitih krajih, kjer
vlada nekaj mesecev v letu nekoliko vla-
žno vreme. Zanimivo je, da samo deblo
daje veliko mleka, če se ga navrta, dočim
se zdijo veje čisto izsušene. Če pustijo to
vegetabilno mleko nekaj časa mirno stati,
nastane iz njega debel kolač, pod katerim
se je nabralo mnogo vode. — Če pa shra-
niš to mleko v dobro zaprti steklenici, o-
stane tudi več mesecev nespremenjeno.
Ko izvlečeš zamašek, čuješ precej glasen
pok in iz steklenice »re plavkast sopar.
Mleko je nekoliko kislasto, vendar nima
zopernega okusa. »Kravje drevo« pa daje
tudi sadje srednje velikosti. Vsak sad vse-
buje eden ali dva oreha, ki imajo okus po
jagodah in smetani. Iz skorje tega sadu,
če jo v vodi razmočiš, pa lahko dobiš
kruh, ki je ravno tako redilen kakor do-
ber pšenični kruh.

Spomenik svobode so odkrili v Pa-
lermu v navzočnosti kralja in 100.000 bro-
ječega občinstva; to v spomin zjedinenja
obeh Sicilij z ostalo Italijo.

Francoska podvodna ladija je pone-
srečila. Utonilo je 25 oseb.

»Societa operaia« v Trstu, liberalno
delavsko podporno društvo, je razpušče-
no. Vzrok je baje govor predsednika dr.
Cosulich v Milanu o Binkoštih, kamor je
bilo zletelo obilo Tržačanov.

1148 oseb je vedelo, da se namerava
umoriti kralja Karlosa na Portugalskem.
Pri nekem braziljanskem beguncu je poli-
cija dobila tozadevno listo, in tudi sam
begunec je to potrdil. Atentat se je, kakor
znano l. 1908. posrečil in umorili so kralja
in prestolonaslednika.

Tragedija pisma. — Artilerijski poro-
čnik Burore se je v Rimu ustrelil in za-
pustil 16 letnemu bratu zaprto pismo z
nalogom, odpreti isto čez 8 let. Brat je pa
pismo sedaj odprl in posledica je bila, da
sta se tudi on in poročnikova zaročenka
ustrelila.

**Znamenitega angleškega potovalca in
raziskovalca, učenjaka Boyd Aleksandren**
so umorili zamorci v okraju Wadai v
francoskem Kongu.

V Madridu je blizu kraljeve palače
eksplozirala bomba, ki je najbolj ranila
anarhista samega. O anarhistu se govori,
da je Italijan in da je hotel ubiti španskega
kralja na njegovem povratu od pogreba
angleškega kralja.

Požar je vpepelil v občini Tecsö na
Ogrskem 20 hiš z vsemi pritlikinami. To
je že četrti večji požar na Ogrskem v
najkrajšem času.

O pobožni sestri Candidi se vedno
več govori. Ona je sedaj zaprta. Dr. Petit
se je radi nje že ustrelil in njemu je sledila
v prostovoljno smrt njegova sestrična go-
spa Metars. V kolikor je do sedaj preiska-
va dognala, je osleparila sestra Candida
razne dragularje za 8 milijonov frankov.
Seveda se je hočejo otesti klerikalni kro-
gi, kar se pa ne posreči, ker je bila slepar-
ka v ožjem stiku z visokimi klerikalnimi
krogi na Francoskem. Svoj čas je to po-
božno sestro sprejel v posebni avdienci
tudi papež Leo XIII. in ji dal poseben bla-
goslov za njeno delovanje. Ta škandal
postaja vedno večji, ker pridejo na dan
velika razkritja iz zaplenjenih pism po-
božne, za dobrodelnost tako unete fran-
coske nune.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas
obsebniji se računa za vsako besedo 3 vln.
Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici,
katerih na dežel (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker
nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se posestvo v Ročinju radi smrti
lastnikov po jako
ugodni ceni. — Pojasnila d je Josip Vuga v
Ročinju.

Dojilka se sprejme takoj v Gorici. Biti mora
zdrava, mirna, ne razburjive krvi
(temperamenta) in z ne prestarim mlekom, raje
hribovka, kakor iz doline. — Naslov pove
naše upravništvo.

Zastopnike za Kanal, Tolmin, Kobarid in
Bovec — za razpečevanje dobro
upeljanih predmetov — išče podpisana tvrdka:
»Maximum« Trst — Sv. Ivan.
Nemščine zmorni imajo prednost.

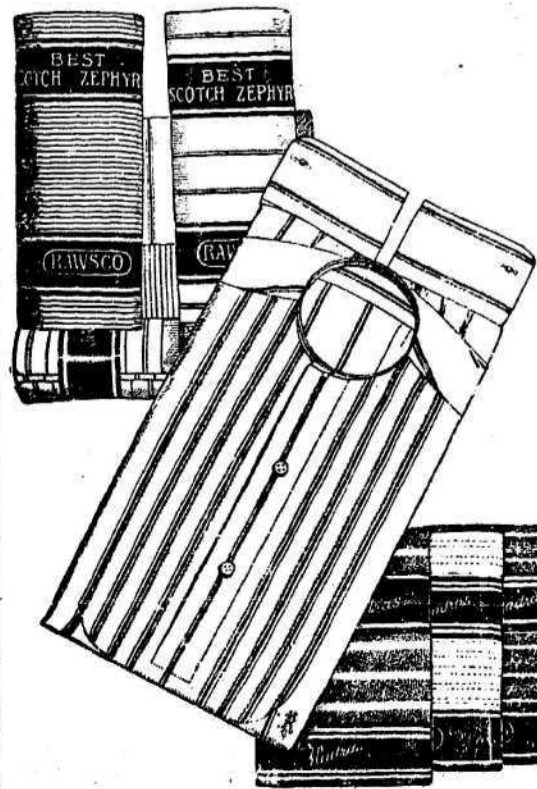
Blondina, moreta in bruneta
plačati je za oglas 1 krono. Prejeli le 40 vln.

Edina ugodna prilika

se nudi prodajalcem in krošnarjem ako
narodiš blago naravnost iz tkalice.

Razpošilja pa se tudi zasebnikom. —
40 50 metrov lepih odbranih ostančkov
blaga I. vrste za K 16.—. Francoski cesir
80 cm širok za srajce, bluze in obleke. —
Tiskano blago (Blaudruck) za predpasnike
in obleke. — Kanevas za posteljino, lepe
žive barve. — Oksford za moške srajce,
posebno močne vrste. — Bele tkanine za
ženske, moško in otročje perilo. Dolžina
ostančkov od 3—0 metrov. — Blago je
brez hib in barvodržno. Denar vrnemo
tako, če bi blago ne ugajalo in sprej-
memo pošiljatev nefrankovano nazaj. Na
razpolago imamo nad 1000 priznanj in
pohvalnih pism od januarja t. l. naprej.
Zarobljene rjuhe brez šiva, 2' cm dolge
in 50 cm široke, tkane iz najboljše preje,
zajamčeno pristno platno, primerne za
najelegantnejšo balo: jako trepžno blago
1 kos K 2.60. Najmanjša pošiljatev 6 ko-
sov. — Razpošilja po povzletju.

**S. STEIN, tkalnica platna
NACHOJ — Češko.**

Velika zaloga angleških cefirjev za moške srajce in
ženske bluze.

Srajce in bluze se izdeluje po meri.

PREGRAD & ČERNETIČ - Gorica.

POSLANO

**Mednarodna podpora zadruga
HERKULES
na Reki**

izplačala je 15. aprila t. l. na posmrtninah
sledede zneske:

- G. Samuelu Musafia, trg. Sarajevo » 2000.—
- G. Albertu Gosti, trg., Jesenje » 2000.—
- G. Josipu Lenič, mesar, Dobrinj » 2000.—
- G. Mariji Barbalič rojena Kirinčič, Dobrinj » 2000.—
- G. Mariji Poščič, posestnica, Kastav » 2000.—
- G. Aleksandru Margan, trgov. Kastav » 2000.—
- G. Milanu Kundič, trgovec, Opatija » 2000.—
- G. Bernardi Bujačič, Opatija » 2000.—
- G. Romanu Vidas, trgovec in posest., Sunger » 2000.—

Dne 16. aprila:

- G. Mariji Svetič, posestnica Mrkopalj » 2000.—
- G. Franu Svetič, posestnik, Mrkopalj » 2000.—

Dne 1. maja:

- G. Josipu Nadaia, trgovec na Reki » 2000.—
- G. Ines Ravina, trgovec na Reki » 2000.—
- G. Mariji Zorovich, posestnica, Lošinj mali » 2000.—
- G. Ani Tomljanič, posestnica, Sušak » 2000.—
- G. Janku Vukusič, pos., Gen. Stol » 2000.—
- G. Evgeniju Fior, posestniku Lovran » 2000.—
- G. Zvonimiru Mikuličič, mesar in posest., Krasica » 2000.—
- G. Kozmu Mikuličič, mesar in posest., Krasica » 2000.—
- G. Tomažu Perkovič, trgov., Ogulin » 2000.—
- G. Juriju Perkovič, trgov., Gerovo » 2000.—
- G. Romanu Vidas, trg. in pos. Sunger » 2000.—
- G. D. Baki, trgovec na Reki » 1000.—

Dne 7. maja:

- G. Petru Jakovič, železniški čuvaj, Tonj » 1000.—

Dne 18. maja:

- G. Miču Kosanovič, trg., Gornirje » 2000.—
- G. Jovani Bralič, posestnica, Sušak » 2000.—
- G. Kazimiru Pintar, posestnik, Lokve » 2000.—
- G. Sari Altaraz & Comp., trg., Sarajevo » 2000.—
- G. Samuelu Musafia, trgov., Sarajevo » 2000.—
- G. Jurju Vurdelja, trg., Ogulin » 2000.—
- G. N. N. štv. police VII. 136—1983 (vsled želje prejelnika neimenovan) » 2000.—
- G. N. N. štv. police VI. 267—1958 (na zahtevo stranke neimenovan) » 2000.—
- G. N. N. štv. police III. 231—1163 (isto) » 2000.—

Dne 21. maja:

- G. Jakobu Obradovič, v. nadzorniku zadruga Herkules, Spljet » 4000.—
- G. Pavlu Uremovič, trgov. in pos., Ledenice » 4000.—

Skupaj K 72000.—

prištevsji prejšnja izplačila K 108000.—

izplačala je ta podpora zadruga skupaj na posmrtninah znesek K 180000.—

beri sto osemdeset tisoč kron in to v kratkem času od 10. julija 1909 do danes, neštvešči številne podpore revnim ali potrebnim zadržnikom.

Pri tej priliki opozarjamo naše cenjene zadržnike, naj ne pripisujejo nikake važnosti od izvestne strani bodisi po

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

javnih lokalih ali potom lokalnega časopisa, raztrešenim vestem, da je zadruga propadla, da so njene poslovne knjige sodnijsko zaplenjene, dalje da je naš nadravnatelj g. Levin pl. Beloševič bil aretiran, drugokrat da je pobegnil itd. To so vse podle infamne laži in nesramna obrekovanja.

Zadruga vspeva in napreduje uprav veniansko. V sled preobilice posla se izdaja polic zakašnjuje, a to nima nikakih zlih posledic za zadržnika, ker se ne šteje datuma izdajanja police, temuč datum vpisa.

V ostalem pa naj naši cenjeni zadržniki vzemo na znanje, da je naš nadravnatelj g. LEVIN pl. BELOŠEVIČ že pred davno položil kavcijo v znesku 30.000 (trideset tisoč) kron in nimamo nikakega vzroka bati se, da bi pobegnil, kakor razširjajo to nekateri prezvestni individiji z namenom škodovati zadrugi, našemu nadravnatelju g. pl. Beloševiču pa krasti čast.

Slednjič opozarjamo pa naše cenj. zadržnike, da jim v slučaju smrti po njih vpisane osebe ni treba kolkovati smrtne ga lista kakor tudi izplačilne pobotni ne, ker je zadruga temeljem odloka k. ogrskega finančnega ministerstva v Budimpešti št. 28442 od 9. marca 1910 prosta vsake kolkovine.

Reka, dne 21. maja 1910.

**Ravnateljstvo
mednarodne podporne zadruga
„HERKULES“.**

**Proda ali se odda v najem
hiša v sredini vasi
v Št. Andrežu šte 209.**

Hiša je jako prpravna za gostilno, zalogo vina, tr. ovino ali kako drugo obrt.

Natančneje se izve pri lastniku Jos. Doljak-u, pos. v Grgarju.

Štev. 3./10.

OBJAVA.

Varuštvo občinsko kreditnega zavoda je sklenilo pričeti s poslovanjem dne 1. junija 1910.

Za eskompt občinskih obveznic se je določilo merilo po 99°, njihove imenske vrednosti za posojila do najvišjega zneska 100.000 K, za višje zneske pa bo odvisna določitev eskomptnega merila od posebnih pogajanj ki se udejejo za vsak slučaj posebej.

Toliko se naznanja z opombo, da vsakršna nadaljna pojasnila daja na zahtevo podpisano ravnateljstvo.

V Gorici, dne 25. maja 1910.

**Ravnateljstvo občinsko-kreditnega zavoda
pokneženo grofovine Goriško-Gradišćanske.**

**Išče se
trgovskega sotrudnika**

zmožnega deželni jezikov — oziroma mladeniča, ki je dovršil tri etno prakso z dobrimi izpričevali, za trgovino z mešanim blagom pod dobrimi pogoji.

Obrniti se je na tvrdko:

**A. Potatzky-ev naslednik Josip Terpin
Gorica, Raštelj št. 7.**

**Pisalni stroj
„Adler“**

malo časa rabljen, je na prodaj po zelo nizki ceni

v Goriški tiskarni A. Gabršček.

**OBČNI ZBOR
„okrajne posojilnice“ v Boycu
bode 5. junija 1910**

ob 3. uri popoldne v „Občinskem domu“

DNEVNI RED:

1. Čitanje revizijskega sporočila in ukrepi vsled istega.
2. Potrjenje računa l. 1909.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.

K obilni vdeležbi vabi društvenike

Načelstvo.

Zastonj!

in poštnine prosto se dbe uzorci raznih najnovejših voln, belih in barvanih balistov, panama, cefirjev za bluze in srajce, perkalov in tudi razna platna, tenčice (pajčolan) za birmancee itd.

pri domači modni in manufakturni torčki

IVANČIČ & KURINČIČ

Gospoška ulica št. 11.

Ker se bliža čas birmice, opozarjamo cenj. botre in hoterce, da ne zamude prilike in naj si najprej ogledajo domačo trgovino, katera je preskrljena v vsakem oziru z vsem modnim in svežim blagom. Zagotovljena je solidna in domača postrežba in najnižje cene. Zaloga vseh potrebščin za šivilje in krojače.

Podpirajte to edino in prvo domače podjetje te stroke.

Cenjene dame!

Ne obotavljate se več in prepričajte se s poskusom, da **Pilnačekova dela in LANOL** hrani krasno in nežno polt. Ako se umivamo z „LANOL“ ni treba nikakih krem, ki so potrebne pri rabi raznih drugih mil, kajti po svoji sestavi nadomešča popolno kremo. En komad „LANOLA“ prodaja se za 70 vin. v lekarnah, mirodilnicah in tudi v drugih trgovinah. Tudi na deželi dobiva se kdor pa ga hoče neposredno naročiti, temu **LANOL**, se pošlje po sprejetju v naprej nakazanega zneska pol ducata za K 450 ali pa 1 ducat za K 8 franko.

Izgotavlja edino

J. PILNAČEK

Hradec Hrálové, na Češkem c. in kr. dvojni zatagatelj, stara češka tovarni toaletnega in pralnega mila, parfumov, cerkvenih, voščeni in poluvoščeni sveč, navadnih stearinovihi parafinovihi svečk.

**Še nekaj
poletnih stanovanj
v Medvodah**

ob gorenjski železnici z sobno-kuhinjsko in obedovalno opravo, lepimi senčnimi nasadi, rečnimi in peščenimi kopelji, športnimi prostori

se odda za poletje.

Deč pove lastnik franc Jarc v Medvodah.

(Gozdna balada).

Baron je zašel med požrešne volkove, ko jezdil na vrancu skozi gozd je hitro. Od konja ostale so same podkove, od lovca pa čevlji prav celi „Oho“, vse drugo požrle so lačne zverine, po čevljih zaman so pretakale slane.

„OHO“

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Varstvena znamka: „Sidro“
Miniment. Capricci comp.
Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „sidrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.
DR. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem lovu“ v Prazi
Isabetsgasse št. 5 nova.
Unovno raspošiljanje.

Jutri koles. veselica v Vrtojbi.

Rimske toplice v Tržiču

(Montfalcone) na Primorskem.

Stalna temperatura 38—40'. — Odprto od 1. junija do konec septembra.

Zdravnik-voditelj v zavodu.

Proti protinu, reumatizmu, bolečinam v bedrih, ženskimi boleznimi itd.

Oskrbištvo toplic kneza Thurn-Taxis v Devian.

Proizvajanje spirituoza

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjami in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe.

Ponudbe pod šifro „Spirituosen 83857“ na amoično ekspedicijo M. Dukas Nachf., Dunaj I, 1.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa šte. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Ima na prodaj različno moko, fino moko, fino vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

Agro-Merkur v Ljubljani.

Uadni prostori Janez Trdinova ulica šte. 8. Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3.

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **POZOR!** Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina! — Sir, maslo. Žita, moka, olje, itd.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte pravila, cenike, ponujajte svoje pridelke!

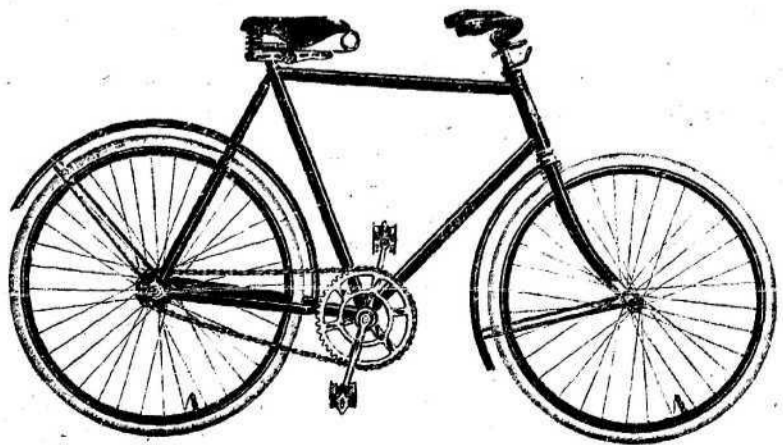
IGNAC SAUNIG, Gorica na Kornu št. 12.

Največja zaloga najrazličnejših in najtrpežnejših šivalnih strojev „Kayser“, ki so najboljši, dvokoles, pušk in samokresov.

Kdor si hoče nabaviti stroj, naj si ogleda mojo zalogo ali pa naj naroči cenik kojega mu pošljem zastoj in franko.

Lastna mehanična delavnica.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfižovo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti pranim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rmenne barve po K 140, bele barve K 2. Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

« Cristofolettijsva pijača iz kine in železa. »

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

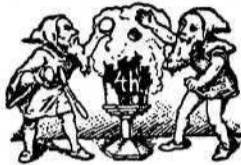
Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Avstrijska posebnost

I. reda so svetlovnoznani Mašner-jevi šumeči bomboni

s prineso raznih sokov, kakor: limone, malinovec, jagod, črešnje, prvenca itd., s katerimi pripravljamo pijače, ki nadomeščajo alkohol ter so prava ljudska pijača.

Pristno le s to varstveno znamko. Pristno le s to varstveno znamko.

Na prodaj povsod, kjer je razobešen naš lepak z varstveno znamko. Znamka je vtisnjena tudi na vsakem bombonu. Prodaja na leto znaša obli 60 milijonov kosov. — Lu-sin, dišava za usta. — Klairon, sladčen. Bouchées a la reine. — Peperminz. — Razna čokolada prve vrste priporočila.

Prva češka akcijska družba tovaran za izdelovanje orijent sladkorja iz čokolade v krajjevih vinogradih.

ZALOGE: prej A. Mašner. Prag, Ferdinandova trida, Vaclovsko namešči (vis-a-vis Primas) — Dunaj VI. Theobaldgasse N.o 4.

Dr. I. Eržen

zobozdravnik

Jac. Verdi tekališče šte. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlato krone, zlato moslove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Premierl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20.

Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja.

Velika zaloga kemičnih in rudniških barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporočava

Premierl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in debelo.

Kmečko-delauska gospodarska zadruga v Dobravljah na Goriskem

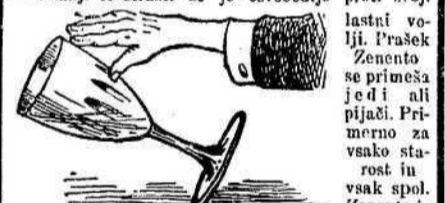
ima v kletih zadrugnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamujah, Brjah, Šmarjah in drugih vaseh

veliko množino izbornega vipavskega vina.

Priporočila se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobiva se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah.

Pijančevanje.

Za poskušnjo 1 prašek ZENENTO — brezplačno. Nagnenje k pijančevanju se trajno odpravi. — Snuži te strasti se je osvobodijo proti svoji lastni volji. Prašek Zenento se primeša jedi ali pijači. Primerno za vsako starost in vsak spol. Zenento je zajamčeno neškodljiv. Kdor ima v družini oziroma med znanci osebe, ki so udane pijančevanju, naj naroči takoj 1 prašek za poskušnjo.

ZENENTO se pošlje v pismu. Priložiti je znamko za 20 vin. — Dopisuje se v nemškem jeziku.

Poudre Zenento Co. 76. Wardour Street, LONDON 255 (England).

Pisma je frankirati z znamko za 25 vin; dopisnice 10 vin.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

n najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za lučl po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.